

Tillgång på specialistläkare 2014

Antalet sysselsatta specialistläkare har ökat med 36 procent i förhållande till befolkningen 1995–2014. Av de största specialiteterna har anestesiolögerna ökat mest, med 47 procent. Drygt en fjärdedel av samtliga sysselsatta specialister var kvinnor och omkring en fjärdedel av samtliga specialister har utländsk utbildning.

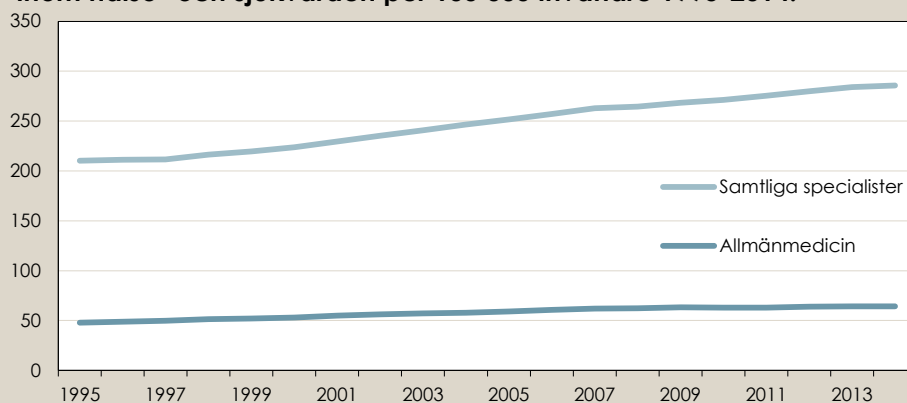
Hälso- och sjukvården sysselsätter de allra flesta specialistläkare

I november 2014 fanns det drygt 35 000 specialistläkare i arbetsför ålder i Sverige, exklusive pendlare till utlandet. Drygt 90 procent av dessa var sysselsatta inom hälso- och sjukvården. Åtta procent var sysselsatta utanför sjukvården, varav de flesta av dessa var sysselsatta inom högskolan, offentlig administration eller tillverkning av sjukvårdsprodukter. Övriga var arbetslösa eller långtidssjukskrivna. Ytterligare 4 500 specialister bodde eller arbetade i utlandet vid samma tidpunkt.

Antalet specialister ökade med 36 procent per 100 000 invånare 1995–2014

Under åren 1995–2014 har antalet medicinska specialister ökat med 36 procent per 100 000 invånare. Antalet allmänläkare, vilka hör till den största specialiteten, har ökat med 34 procent under samma period. I november 2014 fanns det 286 specialistläkare per 100 000 invånare varav 64 var allmänläkare.

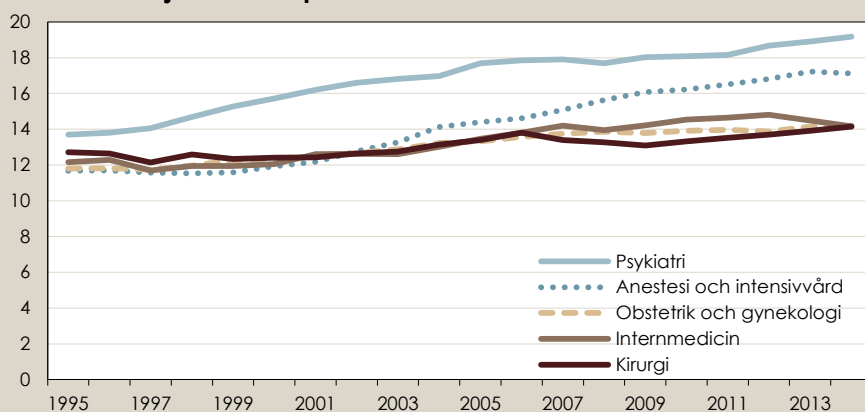
Figur 1. Specialister och därav specialister i allmänmedicin sysselsatta inom hälso- och sjukvården per 100 000 invånare 1995-2014.

Källa: Nationella planeringsstödet (NPS) register, Socialstyrelsen

I figur 2 redovisas utvecklingen för övriga specialistområden med minst 1 300 utövare mellan åren 1995–2014. Inom anesthesiologi och psykiatri var de specialistområden som har ökat mest i antal med 47 respektive 40 procent i förhållande till befolkningen. Orsaken till denna ökning beror till stor del på ett tillskott av läkare med utländsk utbildning. Antalet gynekologer, internmedicinare och kirurger har ökat med 20, 17 respektive 11 procent per 100 000 invånare under samma period.

Figur 2. Specialister i övriga stora specialiteter sysselsatta inom hälso- och sjukvården per 100 000 invånare 1995-2014.

Källa: Nationella planeringsstödet (NPS) register, Socialstyrelsen

Flest utlandsutbildade specialister bland radiologer och patologer

Drygt 25 procent av samtliga specialister som erhöll specialistbevis 1995–2015 hade gjort sin specialisttjänstgöring i utlandet. Majoriteten av patologer, 56 procent, har gjort specialisttjänstgöringen i utlandet under samma period. Radiologer, anesthesiologer och plastikkirurger är också specialitetsområden med många utlandsutbildade. Utlandsutbildade specialister utgjorde cirka 40 procent av dessa tre specialistområden.

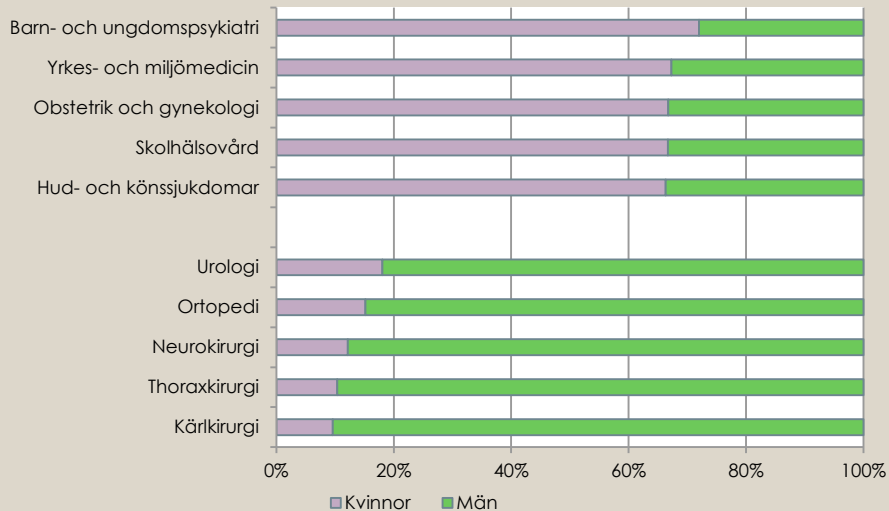
Specialiteterna koagulations- och blödningsrubbningar, rättspsykiatri och skolhälsovård har inga utlandsutbildade läkare på grund av att dessa specialitetsområden är ovanliga utomlands. En procent av företagsläkare har gjort specialisttjänstgöring i utlandet.

Kvinnor var oftare barn- och ungdomspsykiatriker medan män oftare var kärlikirurger

I genomsnitt var 43 procent av samtliga specialister kvinnor och 57 procent män i november 2014. I figur 3 redovisas hur andelen män och kvinnor skiljde sig mellan olika specialistområden. Inom specialiteterna barn- och ungdomspsykia-

tri och yrkes- och miljömedicin var 72 respektive 67 procent av de som var yrkesverksamma kvinnor. Bland kärlkirurger och thoraxkirurger dominerade män, vilka utgjorde cirka 90 procent av de yrkesverksamma inom dessa specialistområden.

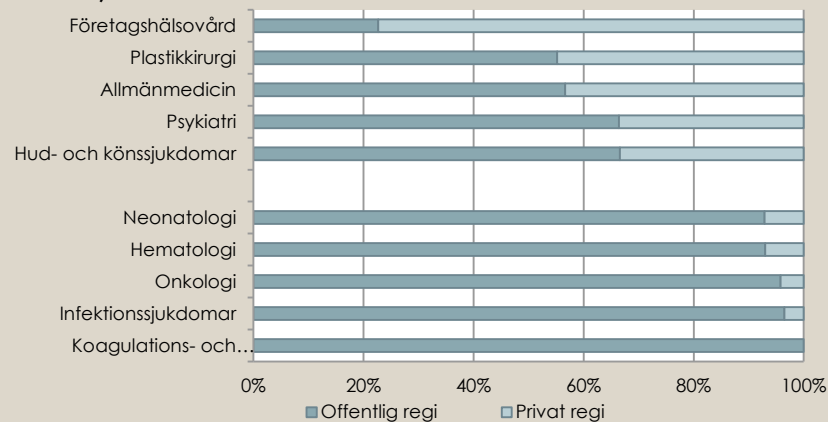
Figur 3. Specialiteter där andel kvinnor och andel män är störst, november 2014

En fjärdedel av specialisterna var sysselsatta i privat regi

Cirka 25 procent av samtliga specialister var sysselsatta i privat regi i november 2014. Specialisläkare i företagshälsovård, plastikkirurger och allmänläkare var de tre specialistområden som oftast förekommer i privat regi.

Figur 4. Specialiteter där andel sysselsatta inom privat regi var störst och minst, november 2014

Den privata hälso- och sjukvården sysselsatte närmare 80 procent av företagsläkarna, 45 procent av plastkirurgerna och 43 procent allmänläkarna.

Specialistområdena koagulations- och blödningsrubbningar, infektionssjukdomar och onkologi är typiska regionsjukhusspecialiteter och de områdena som har lägst andel sysselsatta i privat regi, endast 0–4 procent.

Nya specialiteter

Från och med år 2015 finns det möjlighet för läkare att erhålla specialistkompetens inom arbetsmedicin, beroendemedicin, palliativ medicin, vårdhygien och äldrepsykiatri. Under året tillkom 15 nya palliativläkare och 1 äldrepsykiater. Samtliga har gjort specialisttjänstgöringen i Sverige.

Syftet med rapporten är att vara ett underlag för Socialstyrelsens bedömning av tillgången på läkare, samt att tillgodose efterfrågan på mer fördjupad statistik på specialistnivå. Den totala tillgången på läkare har publicerats i rapporten Tillgång på legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal för utvalda yrken 2014.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information i Excel-filen:

www.socialstyrelsen.se/publikationer2016/2016-12-29

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen finns det uppgifter om de specialiteter med minst 600 utövare:

www.socialstyrelsen.se/statistik/statistikdatabas/halsoochsjukvardspersonal

Kontakt:

Hans Schwarz

Telefon: 075-247 35 78

E-post: hans.schwarz@socialstyrelsen.se

Lukas Ryan

Telefon: 075-247 34 50

E-post: lukas.ryan@socialstyrelsen.se